



**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Qualiter beneficia spectato nouo iure Trident. vniri possint. §. 3

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

19 Prima ergo conditio est necessitas, vel utilitas Ecclesie, hanc autem esse omnino necessariam, vel vno valida sit, probat: *ex e. posuisti de prebendis. ibi: si evidens necessitas vel utilitas exigat; & tradant ibi communiter Doctores. Rebuff. tit. de vniome n. 38. Hojeda de incopatibilib. 2. p. c. 3. n. 8. Azor. 2. p. l. 6. c. 28. q. 4. & 13. Garc. 12. p. de ben. c. 2. n. 180. Aug. Barb. alleg. 6. n. 21. Säch. l. 7. in decal. c. 29. n. 161. Necessitas est: si pabēda, cui faciēda est vno, careat sufficientibus redditibus ad alendū ministrum, vt expresse dicitur in dicto e. expouisti. ibi. de redditibus prebendarum suarum nequeant sustentari. Utilitas est: si ob tenuitate fructuum non inueniatur idonei ministri, qui beneficis deseruiant: sic habetur in suprad. e. expouisti. Azor. dicta. q. 13. Säch. n. 161. Barb. n. 22. Rebuff. & Hojeda supra. Ad vtilitatem pertinet argumentum diuini cultus: si enim facta vniome cultus diuinus augetur, sufficienter præbet causā vniendū colligitur ex e. ex parte de consuet. & ex Trid. sess. 14. c. 9. de reformate. & tradit Säch. dicto c. 29. n. 161. Ex quo manifeste constat, dari legitimā causā vniendi aliquā beneficii conuencibus religiosorum, quia eorum vniome augetur diuinus cultus. Sanch. alii relatis, dicto. n. 171.*

20 Vt autem hæc vno non solum licitē, sed valide fiat, debet præter, vniens causā cognitionem præmittere, aliā, cæco, irrationabili modo procedat, & absque potestate, quam non sit ei aliter potestas vniendi concessa: constat ex iis quæ diximus, tradit de legibus, disp. vlt. dispensat. pun. 13. & pun. 14. explicimus qualiter credendum sit prælato adhibuisse causæ cognitionem: ibi dicta confirmant in presenti sanch. dicto c. 29. n. 162. Garc. 2. n. 120. Barb. alleg. 6. n. 13. & 14.

21 Secunda conditio est, vt vocentur hi quorum interest, aliā nulla sit vno, & merito. Quia non debet fieri, si tertio iustum præiudicium generatur, clem. synica §. ad hæc, de statu Monach. consentit Trid. sess. 7. c. 6. de reformate, & tradit Rebuff. tit. de vniombus. n. 43. Azor. 2. p. lib. 6. c. 28. q. 14. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 161. Garc. 12. p. c. 2. n. 203. Aug. Barb. alleg. 6. n. 34.

22 Hi vero sunt primò patronus siue laici, siue Ecclesiasticos interior collator, seu elector, quia his omnibus per vniome notabiliter præiudicatur, siquidē ius quod possidet, exinguitur. Debet ergo vocari, vt sic vocari opponat cōtra vniome, si quid habet cōtra ex supradicta clem. & ex Trid. ibi & sess. 24. c. 25. sic Doctores nuper relati. Neque Episcopo afferet hori citatione fecisse creditur: nisi aliunde probat, aliā in voluntate Episcopi suum esse supradictis præiudicare. Garc. 12. p. c. 2. n. 213. Hi ergo vocantur, vt consensum præterant: quapropter absque eorum consensu nequit fieri vno, vt multis telat probat Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 167. & 178. Garcia 12. p. de benef. cap. 2. n. 205.

Solum in vniome faciēda per Legatum à latere est cōtrouersa. statan patronus Ecclesiasticus vocari debeat, & cōsentire: Negat Sanch. n. 169. alios referens. Quia huic patronatus Legatus derogare potest, & idem censet de patronatu layali ex sola consuetudine, præscriptione, aut priuilegio, quia natura pat onatus Ecclesiastici immutatur, facit eum dilectus de iure patronat. c. dilectus de officio Legati. Sed cōtrarium verius censeo cum Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 221. quia nullibi est Legato potestas concessa derogandi huic patronatus in vniome beneficiorum. Nam esto data sit ad derogandum in prouisione, non inde inferretur in vniome, quæ titulum extinguit, & ius absorbet daram esse. Quod si vocati renuant venire, vel prætere consentium; poterit prælatus ad vniome procedere, probata prius, & per sententiam declarata necessitate, vel vtilitate. Quia tunc patronus collator, vel elector irrationabiliter dissentiat, vel cum vocati non comparent, censentur tacite consentire.

23 Præter supradictos nullus alius vocandus videtur. Non rector beneficij, si vno non sit effectum habitura durante eius vita, sed post mortem. Quia non præiudicatur, c. cōsultationibus, de donationib. & clem. si vna de rebus Eccles. nō alienād. & ibi Glossa. & caph. decis. 1078. Garc. 7. p. de benef. c. 2. n. 214. Säch. l. 7. c. 29. n. 171. Barb. alleg. 6. n. 36. Neque item vocandus est defensor beneficij, si vno faciēda est tempore vacationis, Quia defensoris constitutio pro distimbratione, & diuisione beneficij, illiusque alienatione requiritur, nō pro vniome. Säch. n. 71. Garc. 2. n. 215. Neque item debent vocari plebs: quia non præsumitur allegatura cōtra id quod sibi vtilis & conuenientius sit, si tamen de facto vniome se opponat, audiēda est, & causa quā allegat examinanda; quia sua non leuiter interest bonum habere pastore. Garc. n. 219. Säch. dicto c. 29. n. 163. Barb. alleg. 6. n. 37. & alij apud ipsos. Desunio faciēda est per Legatum, seu ex commissione Pōtificis, aliqui relati a Garc. n. 221. existimant vocandum esse Episcopum, quia sua interest: sed per vniome priuere iure quod habet beneficia conferendi: Sed contrarium merito probat ibi Garc. n. 222. alios referens; quia hoc præiudicium ex natura vniomis nascitur, quam debet ipse ordinarius præstare.

24 Tercia conditio est vt capituli cathedralis Ecclesie consentus accedat, c. pastoralis, de donationib. clem. si vna de rebus Ecclesie non alienād. & tradunt omnes in vniome faciēda per Episcopum. In vniome tamen faciēda per Legatum, seu ex commissione Pōtificis, communiter Doctores censent non esse consensum capituli requirendum. Quia cum capitulo consortium nō habet: sic pluribus fitur Garc. 12. de ben. c. 2. n. 150. & 151. at placet distinctio, quam adducit Sanch. lib. 7. in decal. c. 29.

n. 166. ex Mariano Socino Seniore c. sent vniue, de excessib. prelat. tit. 6. com. l. 4. n. 115. nempe consensum capituli requiri, si Legatus vniat tanquam Ordinarius: quia tunc iura, & leges Ordinariis impostas videtur obligatus seruare: secus vero si vniat tanquam delegatus Pontificis, & nomine ipsius.

25 Ab hac obligatione requiritur consensum capituli excusari potest Episcopus consuetudine immemoriali, aut quadragenaria cum titulo; quia videtur esse præscriptio: sic aliis relatis Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 152. qui addit his regnis esse præscriptam consuetudinem generalem, qua derogatum est huic obligationi requirendi consensum capituli.

Secundo excusari Episcopus potest, capitulum requisitum nollet absque causa legitima præbere consensum, tunc enim posset Episcopus ad vniome procedere, tamen capituli consensus non accedat, quia non est priuandus Episcopus potestate vniendi, quam habet ob contradictionem irrationabilem capituli. Credo tamen prius capitulum compellendum esse quoad fieri possit, vt consentiat. At si eius consensus, obtineri non possit, poterit ad vniome procedere, sic Azor. 2. p. lib. 6. c. 28. q. 12. Rebuff. reg. 21. Cancell. gloss. 11. n. 3. Mat. Socin. Senior. c. sicut vniue art. 6. com. l. n. 92. Säch. l. 7. in decal. c. 29. n. 164. vbi aduertit cū Mariano Socino, existente iusta causa contradicendi, vnius contradictionem sufficientem esse ad impediendam vniome.

26 Sed ob dubium, an hic consensus capituli præcedere debeat vniome, an satis sit vt subsequatur? Communior sententia defendit fat esse subsequi, sicuti de consensu patroni, electoris, & similibus dictum est: sic Boerius decis. 345. n. 3. & 4. Rebuff. dicta reg. 21. Cancell. gl. 11. n. 20. Hoj. de incomparib. ben. 2. p. c. 3. n. 9. Säch. l. 7. c. 29. n. 165. Azor. q. 12. in fine. Garc. 12. p. de ben. c. 2. n. 147. & alij apud ipsos. Et probari videtur ex textu in e. cū nos de his que sūt à prelato sine consensu capituli: ibi: certū est cōcessionē illā non tenere, quā reclamāre capitulo per prædecessorem tuū constat factā fuisse, nisi eam rectā postmodū habisset. Item ex textu in c. iura de iure patronat. vbi religiosi non possūt retinere Ecclesie sibi à laicis concessas, nisi diocesani consensu accedat.

Ceterum verius credo, consensum capituli tempore vniomis adesse debere. Quia est ad valorem, & substantiam vniomis requisitus. Neque obstat fat esse consensum patroni subsequi, Quia cum in eius fauorem admittatur, mirum non est, si sufficiat subsequi. Et idem est de consensu diocesani, de quo in cap. cura de iure patronat. Idem de consensu capituli in alienatione rerum Ecclesie, de qua in cap. cum nos. In his enim fat esse consensum subsequi, quod in eorum fauorem introductus sit. At capituli consensus non in gratiam capituli, de cuius præiudicio in vniome non agitur, sed in gratiam Ecclesie, per passim, & retinere vniomes sicut requisitus est; eaque de causa adesse debet tempore vniomis: sic Barf. cons. 8. l. 2. n. 14.

27 Hinc oritur quædam differentia maxime notanda inter alienationem rerum Ecclesiasticarum, & beneficiorum vniome, nempe in alienatione rerum Ecclesiasticarum nullitatem alienationis ob defectum consensus, aliarumque solemnitatum posse ab ipsa Ecclesia, & non ab alio allegari; quia in eius fauorem est nullitas introducta. At nullitatem vniomis ob defectum consensus capituli posse à quocunque allegari, Quia non in gratiam capituli, sed in gratiam Ecclesie, & pro illius recta gubernatione introducta est: sic bene notauit Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 164.

28 Quarta conditio est requisita, vt exprimat verus valor beneficij vniendi, & eius cui est faciēda vno. Aliter enim constare non poterit vniome necessitatem, vel vtilem esse habetur reg. Cancell. 2. de vniombus. Hoc tamen intelligi debet in vniome, quæ postulat faciēda à Pontifice, vel eius Legato. Quia valorem beneficiorum ignorant, Secus de faciēda ab Ordinario, cui valor beneficij satis perspicuus præsumitur: sic Rebuff. supradicta reg. Cancell. 2. gloss. 1. & seqq. Sanch. l. 7. c. 29. numer. 178.

29 Quinta conditio ab aliquibus in vniome beneficiorum expostulata, est tractatus in alienatione rerum Ecclesiasticarum requisitus. Quia est quedam rei Ecclesiasticæ alienatio, sic Abbas cons. 106. n. 3. & 4. l. 2. Sed merito à reliquis Doctoribus hæc conditio non admittitur: quod nullus sit textus eam præscribens. Nam in clem. 2. de rebus Eccles. non alienād. solius capituli consensus, non tractatus requisitus est. Vno autem beneficiorum licet sit aliquo modo alienatio, non est tamen verè, & propriè, & consequenter conditiones alienationis subire non debet: ita tenent Boerius decis. 345. n. 2. Pavin. de officio. & potest. c. Sede vacante 2. p. q. 3. n. 22. Rebuff. reg. Cancell. 2. gloss. 11. n. 3. Sanch. l. 7. in decal. c. 29. n. 171. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 146. Azor. 2. p. l. 6. c. 28. n. 9. q. 12. & alij apud ipsos.

§. III.

Qualiter beneficia spectato nouo iure Trid. vniui possint.

- 1 Expenditur decretum, sess. 7. c. 4.
- 2 Qualiter vniomes facte ante concilium examinande sunt iuxta decretum, sess. 7. c. 6.

3 Expen-

- 3 Expenditur decretum Trident. sess. 7. c. 7.
- 4 Qualiter potest Episcopus vicarius perpetuo designare, à qua designatione aliqui casus excluduntur.
- 5 Non potest Ordinarius in assignatione Vicarij procedere absque causa rationabili.
- 6 Vi Vicarium temporalem in perpetuum mutet, debet prius exigere Vicarium in titulum.
- 7 Debet vocare eos quorum interest.
- 8 Extra tempus visitationis hac designatio fieri potest.
- 9 Darique potest ab unione appellatio.
- 10 Beneficia unius diocesis non possunt cum beneficiis alterius diocesis, & uniri.
- 11 Uniones parochialium inter se, & simplicium beneficiorum cum curatis conceduntur à Trident. Ordinarius etiam tanquam Sedis Apostolicae delegatus.
- 12 Hac unio faciendâ non est absque consensu capituli.
- 13 Qualiter Trident. decernat uniones faciendas seminario.
- 14 Qua beneficia seminario uniri possunt.
- 15 Qua conditiones sunt seruandæ in hac unione.
- 16 Proponitur difficultas non esse opus seminarium erectum actu esse, ut illi beneficia uniri possint.
- 17 Parochiales Ecclesia non debent monasterijs, præbendis, aliisve locis pijs uniri.
- 18 Proponuntur duæ limitationes, sed non admittuntur.
- 19 Pro distributionibus quotidianis simplicia beneficia uniri possunt.
- 20 Libera beneficia beneficiis subiectis patronatus uniri non possunt.
- 21 Simplicia beneficia uniri possunt religioni, seu conuentui existenti intra diocesim.

Hucusque explicata sunt ad unionem requisita iure communi spectata, videndum est an aliquid nouo iure Trident. immutatum sit. Vt ergo cum distinctione procedamus expendamus verba Trident. de unione tractantia, & inde colligamus, quid immutatum sit.

3 Primo Trident. sess. 7. c. 4. inquit, quicumque de cætero plura curata, aut alias incompatibilia beneficia, Ecclesiastica siue per vitam unionis ad vitam, siue commendæ perpetuæ recipere, aut retinere præsumpserit, &c. priuatus existat. Ex quibus verbis aliquibus placet beneficiorum aliis incompatibilium uniones ad vitam omnino prohiberi, sicuti iure antiquo diximus esse prohibitas. sic Gonz. gloss. 5. §. 7. n. 146. At verius est ibi nihil de prohibitione unionum, sed de incompatibilitate ipsorum beneficiorum vitiose fermonè esse, ut bene notauit Garc. 1. p. 2. de ben. c. 2. §. 5.

2 Eadem sess. 7. c. 6. sic concilium decernit. Uniones perpetuæ à quadraginta annis citra factæ examinati ab Ordinarijs tanquam Apostolicæ Sedis delegatis possunt, & quæ per subreptionem, vel obteptionem obtentæ fuerint irritæ declarantur. Illæ vero quæ à dicto tempore citra concessæ nondum in toto, vel in parte sortitæ sunt effectum, & quæ deinceps ad cuiusuis instantiam fieret, nisi eas legitimis, aut alijs rationalibus causis coram loci Ordinario vocatis quorum interest verificandis factas fuisse constiterit per subreptionem obtentæ præsumantur, ac proinde nisi aliter à Sede Apostolica declarati fuerint, vitibus omnino careant. In his verbis licet non concedatur Ordinarijs potestas examinandi uniones quadraginta annis ante publicationem concilij factas. At cum non regentur, poterunt Ordinarij eas examinare iuxta formam iuris communis, sic Barb. in sup. loco concilij referit factam congregationem declarasse. Item uniones post publicationem concilij concessæ citra 40 annis, & effectum sortitæ vigore huius decreti examinari non possunt, quia nulla de illis est ibi mentio facta, sed dispositio iuris communis remittitur. Vigore ergo huius decreti possunt Ordinarij tanquam Sedis Apostolicæ delegati teudere uniones post 40. annos factas, & quæ per subreptionem, vel obteptionem fuerint obtentæ irritas declarare; quæ tamen non fuerint sortitæ effectum vocatis iis quorum interest tanquæ per subreptionem obtentæ possunt præsumere, nisi ex legitimis, probatisque causis factas fuisse constiterit. Quod decretum excludit ne possessor beneficij vniti possit contra hoc examen, & declarationem præscriptione ferè quadragenaria se iuri, Secundo, excludit ne possit ad Metropolitani appellare, quia ab eo qui vi delegatus procedit ad solum delegatum datur appellatio. c. super q. 8. verbo de officio delegati: ita vt ne Legatus à latere se potest in illa causa intromittere. c. studuisti de officio Legati. sic Sanch. l. 7. in dec. c. 29. n. 179.

3 Deinde eadem sess. 7. c. 7. de reformat. inquit concilium beneficia curata, quæ cathedralibus, collegiatis, seu alijs Ecclesijs, vel monasterijs, beneficijs, seu collegijs, aut pijs locis quibuscunque perpetuo vnita, & annexa reperiantur ab Ordinarijs locorum annis singulis visitentur, qui sollicitè prouidere procurent, vt per idoneos Vicarios etiam perpetuos, nisi ipsi Ordinarijs pro honore Ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur ab eis cum certæ parti, fructuum aut maiori, vel minori arbitrio ipsorum Ordinarij portioe etiam super certâ re assignanda ibidem deputandos, animarum cura laudabiliter exerceatur appellationibus, priuilegijs, exemptionibus etiam cum iudicium deputatione, & illorum inhibitionibus quibuscunque in præmissis minime suffraganeibus.

Hoc decretum nihil de unione statuit, sed illa supposita tria decernit. Primo vt ab Ordinarijs curata beneficia vnita visitentur. Secundo, vt in eis Vicarij temporales, vel perpetui apponantur designata congrua portioe. Tertio, remouentur quælibet priuilegia, exemptiones, & remouentur quælibet appellatione late agendum est Deo dante tract. de iurisdic. Ecclesiast. & seculari.

4 De Vicariorum designatione breuiter dicimus penes Ordinarium esse in supradictis beneficijs iuratis Vicarium etiam perpetuum designare, non obstante quolibet priuilegio, & exemptione.

Excipiuntur tamen aliqui casus, quos bene recenset Flores de Mena in suis varijs quæstionibus, q. 17. per totum, & ex illo Sanch. l. 7. in dec. c. 29. n. 197. Garcia 11. p. de benef. c. 1. n. 3. Barbosa alleg. 72. à n. 189. Primus est in beneficijs vnitis monachorum, aut mendicantiũ. Nā in his non potest Ordinarius Vicarium perpetuum apponere sed appointum, & nominatum à prelato monasterij, seu conuentus, cui est beneficium vnitum potest examinare, & si idoneus reperiatur fuerit approbare: sic habetur in consuet. Pij 7. quæ incipit. Ad exequendum edita Kal. Nouemb. 1567. & est in Bullario 46. Hic Vicarius cum secularium regularis ex ipso conuentu, cui est beneficium vnitum esse potest. imo ex consuetudine Pij 7. regularis debet esse, si ab ipso monasterio, seu conuentu nominatus: tradit Barbosa alleg. 72. n. 190. Garcia 11. p. de benef. c. 2. n. 13. Secundo excipiuntur à Flores de Mena n. 41. & Sanch. dicto n. 91. beneficia vnita eo pacto, & concordia Pontificæ confirmata, vt per Vicarium ad nutum amoblem detententur. Quæ Trident. non derogat his pactis, & concordijs, debebat enim illorum expressam mentionem facere. Tertio excipiuntur beneficia, quæ ex consuetudine immemoriali per Vicarios ad nutum amobiles reguntur consentientibus Ordinarijs, quia nulli consuetudini derogat concilium, & præsertim immemoriali, quæ ad sui derogationem expressam requirit mentionem: sic Flores de Mena dicta q. 10. n. 4. Sanch. dicto n. 191. Tamest contrarium defendat Garc. dicto n. 13. p. 2. n. 7. referens à sacra congregatione decisum. Quarto excipiuntur idem auctores beneficia vnita ex priuilegio in remunerationem concessio cum clausula apponendi Vicarium ad nutum amobilem quia in derogatione priuilegiorum non eliditur priuilegium nisi remunerationem concessum. Quinto excipiuntur beneficia vnita post Trident. decretum cum priuilegio Apostolico apponendi Vicarium ad nutum amobilem, debet tamen in priuilegio contineri saltem in genere derogatio Trident. vt latius diximus, tract. de legib. disp. de priuileg.

5 Aduertendum tamen est primo in hac Vicarij perpetui assignatione non posse Ordinarium pro libito, & sine causa hylum, statum, & fundationem alterare, sed ex causa, quæ iura prudentis arbitrium in utilitatem beneficij vniti cedat. Quia arbitrio Episcopi ratione regulato relicto, est, vt constat ex illis verbis sollicitè prouidere procurent, & ex illis nisi pro honore Ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur, & tradunt Flores q. 10. n. 47. Sanch. n. 191. Garcia 11. p. c. 2. n. 3.

6 Secundo, aduerte, non posse Episcopum Vicarium temporalem in perpetuum mutare, nisi prius Vicarium perpetuum erigat, & beneficium constituat, sic alijs relatis tenet, & decisum refert Garcia 11. p. de benef. cap. 2. n. 85.

7 Tertio, aduerte non posse Episcopum ad hanc mutationem faciendam procedere, nisi vocatis iis quorum interest. Garc. 10. Flores, d. q. 10. n. 80.

8 Quarto nota Garc. n. 12. Barb. n. 190. hanc assignationem Vicarij in beneficijs vnitis, monasterijs, & locis regularibus, & exemptis fieri non posse nisi in visitatione quia extra visitationem non videtur à concilio concessa iurisdicchio in hæc loca exempta. Sed non credo, quia concilium duo concedit Episcopis, scilicet visitare hæc beneficia, & in eis Vicarios perpetuos, seu temporales apponere, neque restrinxit appositionem Vicarij ad tempus visitationis: alia extra hoc tempus neque in beneficijs vnitis Ecclesiarum Cathedralis aliisque pijs locis non exemptis Vicarios apponere potest; siquidem æquum non est omnibus concilium loquitur.

9 Quinto nota appellari posse ab erectione Vicarie in titulum, & designatione Vicarij perpetui, si ij quorum interest videant expedire: vt bene probat Nauarr. cons. 12. de statu Monach. alijs 9. de præbendis, in fine. Sed hanc appellationem credo solum habere effectum deuolutiuum non suspensiuum eo quod in dicto c. 7. Trid. remouetur appellatio. Et licet Garc. dicto c. 1. n. 11. dicat id esse intelligendũ, quando fit appellatio ab erectione Vicariæ & designatione Vicarij tempore visitationis: si tamen extra ad tempus designatio fiat. At verius videtur quocunque tempore Vicaria erigatur, & Vicarius designetur appellari potest esse remota, sicuti sunt remota priuilegia, exemptiones, quæ contrariæ, vt constat ex illa generali clausula omnia antecessoria comprehendente, Appellationibus, priuilegijs etiam cum iudicium deputatione, & illorum inhibitionibus quibuscunque in præmissis minime suffraganeibus.

10 Præterea decernit Trid. sess. 14. c. 7. de reformat. Beneficia vnita diocesis, etiam parochialis. Ecclesiarum Vicarij perpetui, aut simplicia beneficia, seu præbendæ, aut præbendiales portio

DE
CAST
PALM
IIII

portiones fuerint, etiam ratione augendi cultum diuinum, aut numerum beneficiorum, aut alia quocumque de causa alterius diocesis beneficium, aut monasterio, seu collegio, aut loco etiam pio perpetuo non vniuunt. Ex quibus manifeste constat ius commune correctum esse. Nam illo spectato potest Episcopus beneficia sine diocesis cum beneficiis alterius diocesis sine accedente Episcopi consensu, vt bene tradunt Marian, Socin. Senior. c. sicut vnire de exc. sbb. prelat. art. 4. q. 13. n. 80. c. v. ar. 6. c. v. n. 11. c. 13. n. 102. 103. c. 104. Cacial. tract. de vnion. c. 4. q. 13. c. v. ar. 6. n. 8. At attentio hoc Trident. decreto nequaquam id fieri potest: sic Filicus de visit. l. 2. c. 26. n. 24. Azor. 2. p. l. 6. c. 28. q. 17. Garc. 12. p. c. 2. n. 86. Sanch. 7. in decl. l. 2. c. 6. n. 180. Barb. alleg. 66. n. 9.

11. Deinde decernit Trident. sess. 24. c. 5. vt Ecclesiarum status conferuetur possint Episcopi etiam tanquam Sedis Apostolicæ delegati iuxta formam iuris, sine tamen præiudicio obriuentium facere vniones perpetuas quarumcumque Ecclesiarum parochialium, & baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum cum curatis propter eorum paupertatem, & in cæteris casibus à iure expressis, etiam si dictæ Ecclesie vel beneficia essent generaliter, vel specialiter reseruata, aut qualitercumque affecta. Quæ vniones etiam non possunt reuocari, nec quocumque modo infringi vigore cuiuscumque prouisionis etiam ex causa resignationis, aut derogationis, aut suspensionis. In quo decreto augeat Pontifex potestatem aliam Ordinarij concessam vniendi beneficia suæ diocesis, vt cum exercere possint tanquam Apostolicæ Sedis delegati.

12. Solum est dubium: an ex vi huius decreti possit Episcopus vnire beneficia quælibet cum curatis absque capituli consensu? Et ratio difficultatis est: quia Legatus à retere non tenetur hunc consensum expostulare, vt dictum est §. præcedenti. At Episcopus in hoc casu procedit tanquam Apostolicæ Sedis delegatus. Ergo non tenetur consensum capituli in vnione faciendâ expectare: & ita tenet Nau. c. 10. de officio delegati in noua edit. Prax. Episc. 2. p. verbo vni. §. 9. Nihilominus tenendum est consensum capituli requiri: sic docet, de iuribus que referunt à iacta congregatione Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 158. Sanch. 7. in decl. c. 2. n. 182. Aug. Barb. alleg. 66. n. 29. Ratio præcipua est: quia Trident. norantur expressis vniones beneficiorum faciendas esse iuxta formam iuris, vt ex illis verbis colligetur: consensum capituli esse requirendum; siquidem in vnionibus ab Episcopo faciendis hic consensus expostulatur à iure, in clem. si vna de reb. Eccles. non alien.

13. Item Trident. sess. 23. c. 18. de reform. in fauorem seminarij decernit, vt possit Episcopus ei vnire & applicare, & incorporare aliquot beneficia simplicia cuiuscumque qualitatis, & dignitatis fuerint, & etiam prælimonia, vel prælimoniales portiones nuncupatas etiam ante vacationem sine cultus diuini, & illa obriuentium præiudicio; et si beneficia sint reseruata, vel affecta, nec per resignationes ipsorum beneficiorum vniones, & applicationes suspendi, nec vilo modo impediti possint.

14. Circa quam vnionem aduerto. Episcopus non posse beneficia simplicia omnia suæ diocesis seminarij vnire, sed aliquot, vt constat ex illis verbis. Nec non aliquot simplicia beneficia: & notauit Aloys. Riccius praxi fori Eccles. dec. 492. in 1. edit. c. v. ref. 383. n. 4. in 2. edit. Barb. alleg. 77. n. 29. c. v. in declar. d. h. loci concilij n. 27. Hæc beneficia quæ vniendi sunt non debent relictam expostulare, ne omnibus cultus minuat, & fructus qui ex vnione seminario facta accedere poterat, alia ex parte detrahat; refer. Barb. in suprad. loco. c. v. n. 29. It. nec possunt ea beneficia vniri, quæ ad inferiorum collationem pertinent, neque quæ sint iuris patronatus etiam Ecclesiasticæ, neque quæ sint monasterijs vnita vel annexa; quia præiudicaretur iuri horum quæsitio: cuius iuri non derogat concilium in supradicto loco, sic Barb. supra. Neque item potest vnire beneficia commendata: quia hæc non vacant, Barb. ibi. Neque beneficia reseruata, vel affecta post eorum vacationem sed ante tradit Barb. c. potest. Episcopi. alleg. 77. n. 30. de iuribus que refer. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 102. Et ratio est: nam ante vacationem non est certum an vacatura sine mense Ordinatio, vel reseruatio, ac proinde fraus, quæ interuenire potest vniendo beneficia reseruata, & non reseruata consanguineis conferendo cessat. Quocirca ea beneficia quæ ita prouisioni Apostolicæ subdantur, vt quocumque tempore vacent, semper sint reseruata, vt sunt beneficia familiarium, Cardinalium, collectorum, subcollectorum, aliorumque Officialium Pontificis nunquam vniri possunt: Barb. & Garc. locis allegatis. Patitur tamen hæc doctrina limitationem, nisi Episcopus prius vnisset beneficia simplicia vacantia in suo mense, & ad suam collationem præstantia; quia hæc vnione tollit præsumptionem fraudis, quæ interuenire in vnione beneficiorum reseruatorum: sic tenet, & de iuribus ref. in Zerola. 2. p. verbo seminarium §. 5. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 104. 3. seq. Barb. dicto loco c. v. n. 29. vers. beneficia simplicia.

15. Vt autem hæc vnio habeat effectum debet fieri ex consilio quatuor deputatorum, duorum de capitulo, & duorum de clero; quia horum consilium requirit Tridentin. tam pro detractione reddituum, quam beneficiorum vnione, ita vt vnio aliter facta nulla sit. Quia sub hac forma præscribitur faciendâ: sic Barb. alleg. 77. n. 23. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 190. de iuribus que refer. à facta congregatione. Hoc consilium succedit in his vnionibus consensu capituli, ac proinde adhibito horum deputatorum consilio

capituli consensus requisitus non est. Glossa 1. p. de benef. cap. 2. n. 190. Barb. declar. conc. n. 2. 9. Verum eorum consilio expostulato non tenetur eis acquiescere, quia in supradicto Trident. decreto non imponitur hæc obligatio, Garc. n. 191. Gonz. reg. 8. Cancell. gloss. 46. n. 74. c. v. per totam glossam. Barb. alleg. 77. n. 82. c. v. in remiss. conc. n. 8.

Deinde debet fieri vnio beneficiorum, postquam ex fructibus mensæ Episcopi, & capituli, aliorumque diocesis beneficiorum pars aliqua competens detracta fuerit. Nam concilium prius hanc extraxionem, quam beneficiorum vnionem præscribit, vt constat ex contextu supradicti decreti: & notauit Gonz. gloss. 5. §. 7. n. 75. Barb. alleg. 77. n. 2.

Item præcedere debet vnionem beneficiorum seminarij erectio; alia nulla erit vnio. Quomodo enim vniri potest realiter beneficium seminarium quod in iuris natura non est? sic tenent, de iuribus que referunt Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 193. Aug. Barb. alleg. 77. n. 23. c. 2. 5. Aloysius Riccius praxi fori Eccles. in 2. edit. resol. 380. n. 1. Gonz. reg. 8. Cancell. gloss. 5. §. 7. n. 68. Seminarium erectum esse censetur, cum in aliqua domo sine empta sine conducta scholares aliqui adiunt, & magistri ad eos docendos designati sunt, Garc. & Barb. supra.

16. Sed aduersus hanc conditionem fortiter Gonz. à num. 75. insurgit; existimat namque cessante fraudis suspitione posse beneficia vniri seminario nondum actu erecto, sed quod paratur erigi. Mouetur; quia Trident. statuit ad collegij fabricam instituendam, & ad mercedem præceptoribus, & ministris solvendam, & ad alendam iuuentutem, vt aliqua portio ex fructibus mensæ Episcopalis, & capituli, & quarumcumque dignitatum, officiorum, personarum, præbendarum detrahat, nec non & aliqua simplicia beneficia vniantur. Ergo vnio beneficiorum, sicut & fructuum detractio non debet seminarij erectionem subsequi. Nam reclus ordo postulat, vt priusquam scholares admittantur, & magistri designentur, dispositum sit, vnde sustentari possint. Neque obstat quod collegium, seu seminarium actu non sit, si tamen est in prociuctu vt fiat; quo minus beneficia ei vniri possint; quia ob illam præparationem, & futuram de proximo erectionem reputatur erectum, & constitutum: ea namque de causa pecunia destinata ad emptionem rei immobilis inter immobilia censetur, leg. 8. §. quid ergo ff. de contrariio iudicio tutelæ: quia ratione destinationis naturam rei destinatæ sortitur. Deinde praxi receptissima statutum est, legata relicta pro seminaris erigendis, & instituendis valida esse. text. in leg. seruos. 35. ff. de liberali causa leg. seruo. 17. ff. de alim. m. legatis. Ergo beneficiorum vnio valida erit pro seminario erigendo, & instituendo; quia ex designatione, & præparatione ad effectum vnionis, sicut & legati erectum, & institutum censetur. Et confirmo, si seminarium pro aliquo tempore desinat esse statim erigendum; non proinde perit vnio beneficiorum ei perfectè vnitorum, vt tenet Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 199. Sed in hoc casu dandum est subiectum, in quo vnio permaneat, quod non potest esse aliud quam seminarium de nouo breui tempore erigendum. Ergo hoc idem subiectum esse potest ad primo recipiendam vnionem.

Fateor hanc rationem efficacem esse, illaque motus ad hæc tenent sententia Gonz. quam etiam de nouo defendit Gratian. disceptat. forens. c. 248. n. 71. c. v. 385. n. 5. nisi sacra congregatio, & grauissimus Rotæ consistorij contrarium declarasset.

17. Rursus Trident. sess. 24. c. 23. de reform. statuit ne Ecclesie parochiales monasterijs quibuscumque aut Abbatibus, seu dignitatibus, sine præbendis Ecclesie Cathedralis, vel Collegiatæ, sine aliis beneficiis simplicibus, seu hospitalibus, militiisve non vniantur. Ex quo textu manifestè constat restrictam esse potestatem iure communi ordinarijs concessam: ius namque commune (vt vdimus) concedebat Episcopis potestatem vniendi quælibet beneficia suæ diocesis aliis beneficiis, monasterijs, & pijs locis; ex hoc tamen decreto non valet ordinarij vnire beneficia curata beneficijs simplicibus, neque monasterijs, neque alijs locis: sic Azor. 2. p. in lib. 5. c. 28. n. 17. Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. n. 184. Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 87. Barb. alleg. 66. n. 10.

18. Hæc decisionem limitant Gonzal. Gloss. 6. n. 96. Barbosa dicta alleg. 66. num. 13. vt procedat in parochialibus habentee certos terminos, & limites; sicut in parochialibus, quæ solum ex familia, populoque distinguitur, promiscueque à pluribus sacramenta recipi. Quia hæc non videtur esse parochialis proprietas; ac proinde in decreto prohibente parochialium vnionem comprehendendi non debet: & ita dicti Doctores testantur à sacra congregatione decidum in hæc verba. Parochia quæ certos fines non habent, sed certum tantum populam, & per certas familias distinguuntur, vique adeo vt sacramenta promiscue non admittuntur hoc concilij decreto vtique non comprehenduntur: sed hæc limitatio nullatenus admittenda est: nam licet illa Ecclesia propter parochialitatem non esset tamen propriè beneficium parochiale, cuius vnionem concilium interdicit. Neque relata decisio sacre congregationis contraria est. Nam vt rectè aduertit Garc. 12. p. de benef. c. 2. n. 89. illa decisio refertur ad decretum illud concenium in finalibus verbis dicti c. 13. quo cauebatur debere Episcopum in illis parochialibus Ecclesijs, quæ certos non habent fines, neque eorum rectores proprium populam quem regant, sed promiscue petentibus sacramenta admittant, distincto populo in certos, promiscue

Et praxique

Fern. de Castro Sum. Mor. Pars II.

priasque parochias vniuersique suum perpetuum, peculiaremque parochiam assignare, qui eas cognoscere valeat & a quo solo sacramenta suscipiant, aut vtiliori modo pro loci qualitate exegerit provident. Sub hoc ergo decreto decidit sacra congregatio non comprehendit Ecclesiam parochialem, quae est certis finibus non habeat; habet tamen certum populum; & per certas familias distinguitur, ita vt sacramenta promissive non admittentur. De decreto autem vnionis nihil dicit.

Secundo limitat Barb. 3. p. de potest. Episc. alleg. 66. n. 13. vt non procedat in vnione, quae fieri potest pro fundatione, augmento, vel conseruatione collegiorum, & aliorum pium locorum ad fidei Catholicae defensionem, & propagationem bonarumque artium cultum, & adducit Gonz. Gloss. §. 7. n. 46. Sed neque haec limitatio admittenda est, quia decretum Trid. absolute prohibet vniones Ecclesiarum parochialium abique supradicta limitatione. Ergo abique fundamento apponitur haec limitatio. Deinde quia seminarium non permittit concilium vniones fieri de beneficiis curatis, sed solum de aliquibus simplicibus, cum tamen seminarium instituitur ad fidei Catholicae defensionem & propagationem, bonarumque artium cultum. Ergo ille finis non praestat facultatem parochiales vnendi. Neque Gonz. de hoc casu loquitur, sed de regula 12. Cancell. in cuius referentia tenet supradictas vniones factas pro fundatione, augmento, vel conseruatione collegiorum, &c. non comprehendit.

19 Deinde sess. 24. c. 15. de reform. statuit in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis insignibus vbi frequentes adeoque tenues sunt praebendae simul cum distributionibus quotidianis, vt sustinendo decenti canonicorum gradui pro loci, & personarum qualitate non sufficiant, licere Episcopis cum consensu capituli, vel aliquot simplicia beneficia, non tamen regularia eis vnire, vel si hac ratione prouideri non possit aliquibus ex iis suppressis cum patronorum consensu, si de iure patronatus laicorum sint, &c. Ex quibus verbis constat aliqua ex parte potestatem Ordinariorum in hac vnione esse temperatam, & aliqua ex parte auctam. Temperata est; quia sola beneficia simplicia vnenda conceditur, sub quibus non comprehenduntur dignitates, prout tenent, decisumque referunt, Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 89. Riccius resol. 383. n. 5. limit. 4. in secunda editione cum tamen iure communi omnia vniri poterant. Aucta tamen est ordinaria potestas, quia beneficia patronatus Ecclesiastici vniri abique patronorum consensu possunt. Nam cum Trid. solum patroni laici consensum requisierit, satis indicauit Ecclesiasticis patroni consensum necessarium non esse; & ita tenet Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. n. 185. Qui n. 186. optime aduertit hanc potestatem Ordinariis concessam vnendi beneficia simplicia patronis Ecclesiasticis inrequisitis, esse potestatem delegatam & non ordinariam. Quia ex ordinaria potestate patronorum Ecclesiasticorum consensum expostulandum est.

20 Denique Trid. sess. 25. c. 9. de reform. prohibet vnionem cuiuscunque beneficii liberi cum beneficiis iuris patronatus, & quae facta fuerint examinentur: in quo decreto ius commune temperauit; quia iure communi talis restrictio non habebatur: & notauit Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 91. cum Franc. Leone. in thesauro fori Ecclesiast. c. 31. n. 14.

21 Ex his inferitur non esse a Trident. sublatam potestatem vnendi beneficia simplicia monasterio, alterius loco religioso, iuxta clem. 2. de rebus Eccles. non alienand. c. 1. cap. consulta. tionibus, de donationibus. Si illud monasterium, vel locus religiosus, cui beneficium vnendum est, sit intra diocesim, cuius est beneficium. Quia Trident. solum prohibet vnionem quoruncunque beneficiorum extra diocesim, & intra diocesim curatorum beneficiorum cum non curatis. Ergo beneficia simplicia monasterio extra diocesim existentia vniri possunt: & ita notauit Sanch. d. lib. 7. in decal. c. 29. n. 187. Ex qua doctrina ipse colligit, n. 188. & bene posse Episcopum statuere, vt id beneficium a reuocatum monasterio regatur per religiosos ad naturam amobiles: quia ratione vnionis iam beneficium illud naturam mutauit, & regulare factum est.

S. IV

Quando vnio censetur effectum sortita, & qualiter probetur, & reuocari possit.

1. Quae sint examinanda.
2. Explicatur quando vnio effectum sortitur.
3. Quomodo vnio probanda sit.
4. Qualiter reuocetur, & quae ad eius reuocationem requirantur.

TRia in hoc puncto veniunt examinanda. Primum quando vnio reuocetur sortiri effectum; vt sic non detur locus reuocationi, de qua in reg. 12. Cancell. & in Trid. sess. 7. c. 6. de ref. Secundum, qualiter probandum sit, esse factam. Tertium qualiter facta reuocari possit.

1. Circa primum aduerto dupliciter beneficium vniri posse alteri beneficio, vel loco pio, primo, antequam vacet. Si beneficium

vnatur antequam vacet; clarum est, vnionem non posse effectum sortiri antequam vacationem. Quia possessum ab altero non potest pio loco effectum sortiri; quapropter vnies beneficium vnente illius possessore non praetendit vt ex tunc vnio habeat effectum, sed vt illum cum habeat vacatur: Gloss. in clem. si vnus de rebus Eccles. benef. non alien. verbo vacatur. Mandol. reg. 12. Cancell. l. 1. §. 5. n. 2. Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 97. Postea vero vacatione beneficii vnio antea facta effectum sortitur si illius possessionem accipias. Et idem est, si beneficii vacantis vnio fiat; debes enim illius vnionis accipere possessionem, vt censetur vnio effectum sortita: primus enim & praecipuus vnionis effectus est possessio: sic plurius beneficiis firmat. Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 81. Et seqq. Non tamen est opus, vt fructus illius beneficii vniri percipias, quia fructuum perceptio est secundaria effectus vnionis, & nascitur ex vnione perfecta, illiusque possessione: sic alius relatis, Garc. sup. n. 299. An autem possessio debeat esse pacifica, vel iusticia litigiosa. Garc. n. 292. existimat litigiosam sufficere. Ex probati potest quia esto possessio litigiosa sit, ex vnionis capta est. Ergo est illius effectus. Ergo vnio cuius est accepta possessio effectum sortita est. At verius credo possessionem pacificam requiri; quia possessio litigiosa vera possessio non est, neque ius concedit fructus percipiendi. Cum ergo ius requiritur vniones teuoari possint, vt effectum fuerint sortitae, de effecta vero, ac fructifero intelligendum videtur.

3. Circa secundum de vnionis probatione regula est ab omnibus recepta vnionem non prauiam; sed probandam esse ab eo, qui eam factam asserit. Quia est quid facti, & odiosum Mandol. reg. 12. Cancell. §. 7. lib. 5. Menoch. lib. 6. p. 1. sumpt. 8. c. 1. Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 225. August. Barbola alleg. 66. n. 53. Hi ergo Doctores testantur probandam esse vnionem per instrumentum, seu litteras ipsius vnionis. Nam cum vnio fieri non possit solo verbo, sed scriptura, legitima illius probatio est quae ex scriptura ipsius vnionis desumitur. Si autem haec non comparat, affirmare probari posse testibus vnionem, si qui sint qui scripturam viderint. Deinde si deponant testes de tempore immemorabili, vel quadragenario cum titulo: nam haec praescriptioem praestant iuri communi derogant. Item censent probari posse per instrumenta antiqua ad minus duo, quibus asseratur vnio; quia haec antiqua instrumenta loco testium deponunt de immemorabili succedunt, & eae de causa debent esse instrumenta diuersarum personarum, & ita antiqua, vt centesimum annum attingant. Confessione autem partis aduersae affirmant vnionem non probari, sicut nec ritulum beneficii, nec ius patronatus illius, nisi alia coniecturis adiuuetur, prodest tamen vt ei imponatur perpetuum silentium ne vnionem impugnet.

4. Tandem de reuocatione dicendum breuiter est regulariter eos omnes, qui potestatem habent Ecclesiam coniungendi habere potestatem conuictas dissolueri. Res enim per quaslibet causas nascitur per eas dissoluitur. Vnde Episcopus Legatus a latere, & capitulum Sede vacante dissoluit potest vniones, quas ipsi praestare possunt, tamen de facto fuerint factae a Romano Pontifice, quia Pontifex vnendo beneficia, Ordinariorum potestati derogare non intendit; sic Rebuff. praes. benef. tit. de vnionis reuoc. n. 16. Azor. alius relatis, 2. p. lib. 6. c. 29. §. 5. Garcia 12. p. de benef. c. 2. n. 303. Qui vero non iure ordinatio, sed consuetudine, privilegio, vel praescriptione vnire beneficia possunt, ac nequeunt dissolueri. Quia est quid diuersum & consuetudo, privilegium, & praescriptio non extenditur ad contraria, sic Azor. d. c. 19. §. 5. Rebuff. n. 20.

Ad reuocandam vnionem causa necessitatis, vel utilitatis Ecclesiae probanda est, sicut ad illam faciendam; alias nulla erit reuocatio. Non tamen existimo ita clare probandam esse Ecclesiae necessitatem, vel utilitatem ad reuocationem, sicut ad vnionem; quia vnio beneficiorum est odiosa, & iuri communi aduersa, quod praetendit vt singula beneficia singulis conferatur. Quare si causa ob quam facta vnio est cesset reuocari vnio potest, vt bene expendit, Azor. 2. p. lib. 6. c. 29. §. 4.

Deinde requirendus est capituli consensus, sicut requiritur ad vnionem faciendam, vt probat textus in clem. si de Rebus Eccles. non alien. Rebuff. d. c. 10. tit. de vnionis reuoc. a. n. 24. Azor. c. 29. §. 5. Garcia 12. p. c. 2. n. 307.

Item vocandi sunt ad reuocationem ij omnes quorum interest eam vnionem non reuocari. Quapropter inquit Azor. §. 6. vocandum esse praetoriam vnionem, si beneficium ad duas diocesces spectet, c. de S. de vacante, c. sicut vnire. De excessibus p. 11. Deinde patronus cum suo interest; vt pro ad quem ius patronatus redit. Similiter is qui Ecclesiam conuictam possidet, & eius Vicarius qui in ea commoratur; quia vtriusque causa agitur: consentit Rebuff. d. c. 10. tit. de vnionis reuoc. n. 29. Garc. n. 308. Deinde si Ecclesia possessore vacat constituendus est defensor, quia vnionis reuocatione beneficium quod erat Ecclesiae ab eo dissoluitur, & separatur; ac prouide est vera alienatio. Debet ergo defensor constitui; & ita tradit Garcia d. c. 10. n. 308. cum Glossa clem. si de rebus Eccles. non alien. verbo vacatur vnio vnio vnio defensor. Et haec de beneficiis.